

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

ЗВІТ

про результати дослідження освітнього середовища

Бродівської гімназії імені Івана Труша

Бродівської міської ради

Львівської області

Виконавці:

Губач О.Б. – заступник директора з навчально-виховної роботи

Корчак О. Є. – практичний психолог

Шинкарчук М. О. – соціальний педагог

Крутяк Н. О. – вчитель інформатики

Броди – 2025

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ І	4
ОПИС МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ	4
РОЗДІЛ 2	6
АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ	6
Ключове запитання 1	7
Ключове питання 2	11
Ключове запитання 3	15
Ключове питання 4	21
Ключове питання 5	30
ВИСНОВКИ	35
РЕКОМЕНДАЦІЇ	38

ВСТУП

Предмет дослідження – якість освітнього середовища як виховного простору Бродівської гімназії імені Івана Труша за результатами анкетування учнів 8-их, 10-их класів, педпрацівників та батьків учнів зазначених класів.

Мета (цілі) дослідження - дослідження якості освітнього середовища як виховного простору гімназії.

Завдання дослідження якості освітнього середовища як виховного простору у Бродівській гімназії імені Івана Труша:

- оцінити відповідність освітнього середовища гімназії характеристикам виховного простору, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини в 2021 - 2027 роках, а саме: безпечний, сповнений довіри, демократичний, патріотичний, культуротворчий (розвивальний, такий, що мотивує пізнавальну діяльність), відкритий (інклюзивний);
- окреслити коло потреб закладу освіти, де проводиться е-анкетування та визначити напрямки співпраці з іншими соціальними інститутами у справі виховання;
- стимулювати ріст професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримати об'єктивну інформацію про адекватність результатів виховання ресурсам, що вкладаються в організацію виховної роботи;
- визначити перспективні і актуальні напрямки регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Призначення дослідження: результатами дослідження можуть скористатися педпрацівники та адміністрація закладу освіти для глибокого аналізу та напрацювання механізмів подолання труднощів розвитку освітнього середовища, корегування діяльності освітнього закладу у співпраці з усіма учасниками освітнього процесу.

РОЗДІЛ I

ОПИС МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження якості освіти освітнього середовища Бродівської гімназії імені Івана Труша як виховного простору проводили за таким алгоритмом:

1. Зібрали статистичні дані про респондентів.
2. Організували графік проведення анкетування для учнів та педпрацівників. Забезпечили проходження анкетування для батьків віддалено, впродовж дня.
3. В день анкетування продемонстрували відеоролики та провели інструктаж процедури анкетування для кожної групи респондентів.
4. Дотримуючись інструкцій, провели анкетування респондентів.
5. Отримавши результати, аналізували відповіді кожної групи респондентів на всі запитання виконаної ними анкети.
6. Зіставили відповіді на подібні запитання різних категорій респондентів, встановили збіги і розбіжності.
7. Будували діаграми для унаочнення результатів дослідження.
8. На основі критеріїв оцінювання освітнього середовища як виховного простору та виявлених завдяки аналізу відповідей проблем формували висновки про результати дослідження та рекомендації для розв'язання чи корекції проблем або недоліків у стосунках учасників освітнього процесу.

Враховуючи алгоритм процедури дослідження освітнього середовища як виховного простору, ми використовували наступні **методи дослідження**:

- описовий;
- зіставний;
- елементи кількісного аналізу;
- порівняльний;
- метод узагальнення.

Для анкетування використано е-інструментарій виміру показників згідно з проєктом «Оцінювання якості освітнього середовища» в 2025-ому році.

Дослідження орієнтоване на вивчення таких **ключових питань**:

1. У якій мірі освітнє середовище Бродівської гімназії забезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?

2. Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному. Якою мірою виховний простір гімназії сповнений довіри?

3. Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління гімназії (демократичний виховний простір)?

4. У якій мірі учні закладу залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір патріотичний та культуротворчий)?

5. Наскільки спільнота Бродівської гімназії імені Івана Труша відкрита для партнерства (відкритий виховний простір)?

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Всього в анкетуванні взяли участь 88 гімназистів, що становить 90% від загальної кількості учнів 8-х та 10-х класів. Тестування пройшли 51 восьмикласник (з них 2 анкети заповнено некоректно) – 24 хлопців та 25 дівчат та 37 десятикласників – 15 хлопців та 22 дівчат. Опитано 92 близьких родичів гімназистів (з них 12 анкет не зараховано). Також проанкетовано 43 педагоги (з них 2 анкети виключені із статистики), що становить 100% від кількості педпрацівників, що працюють у зазначених класах.

В анкетуванні взяли участь 32 жінки-педпрацівниці та 9 чоловіків. Серед батьків – 75 жінок та 5 чоловіків, що засвідчує значну перевагу жіноцтва серед респондентів батьків та педпрацівників.

Переважною більшістю дорослих респондентів є особи, які досягнули середнього віку 36-45 років (68% батьків та 76% вчителів).

40 осіб (50%) проанкетованих батьків мають вищу освіту, 2 батьків зі статусом внутрішньо переміщеної особи з часу АТО/ООС. В анкетуванні не зазначено батьків, що мають статус ВПО від початку повномасштабної війни.

Серед педпрацівників 76% мають вищу кваліфікаційну категорію.

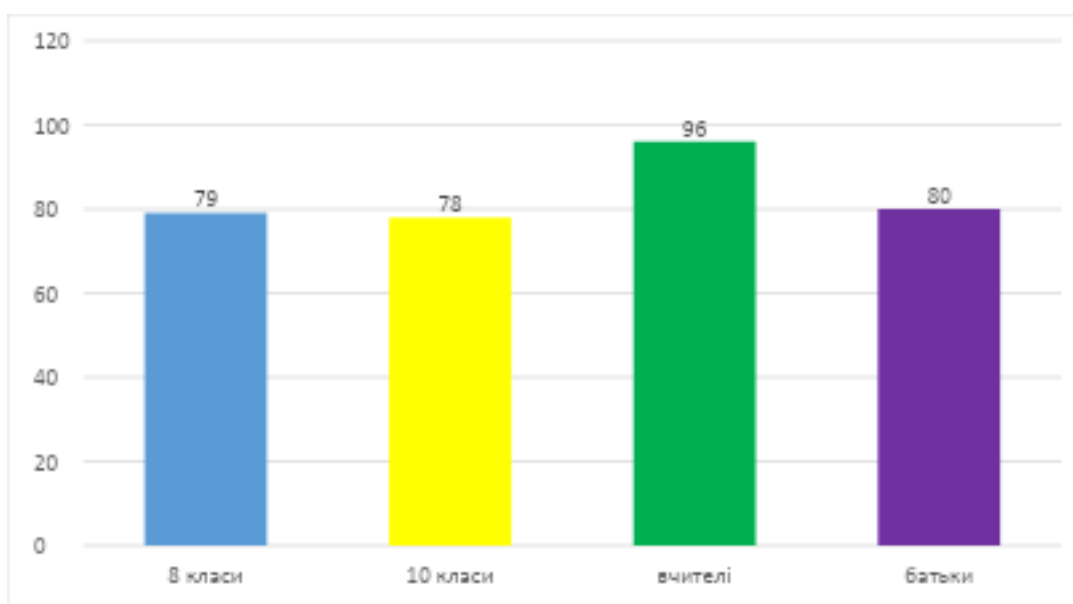
Ключове запитання 1

Якою мірою освітнє середовище Бродівської гімназії імені Івана Труша забезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди?

В Бродівській гімназії загалом сформований безпечний простір як виховний.

Так у своїх відповідях 79% восьмикласників та 78% десятикласників відзначили, що їм подобається вчитися, бачитися зі своїми друзями у школі, їм цікаво все, що відбувається у навчальному закладі. На питання, чи комфортним є перебування вашої дитини у закладі освіти, 69% батьків зазначають, що в школі тепло в осінньо-зимовий період, 88% кажуть, що достатньо світло, 81% - завжди прибрано. 98% вчителів зазначило, що у школі повністю дотримано норм протипожежної безпеки, також 93% вчителів вказали, що у школі є належне освітлення і 95% педпрацівників стверджують, що у приміщеннях чисто та повністю дотримано повітряно-теплогового режиму.

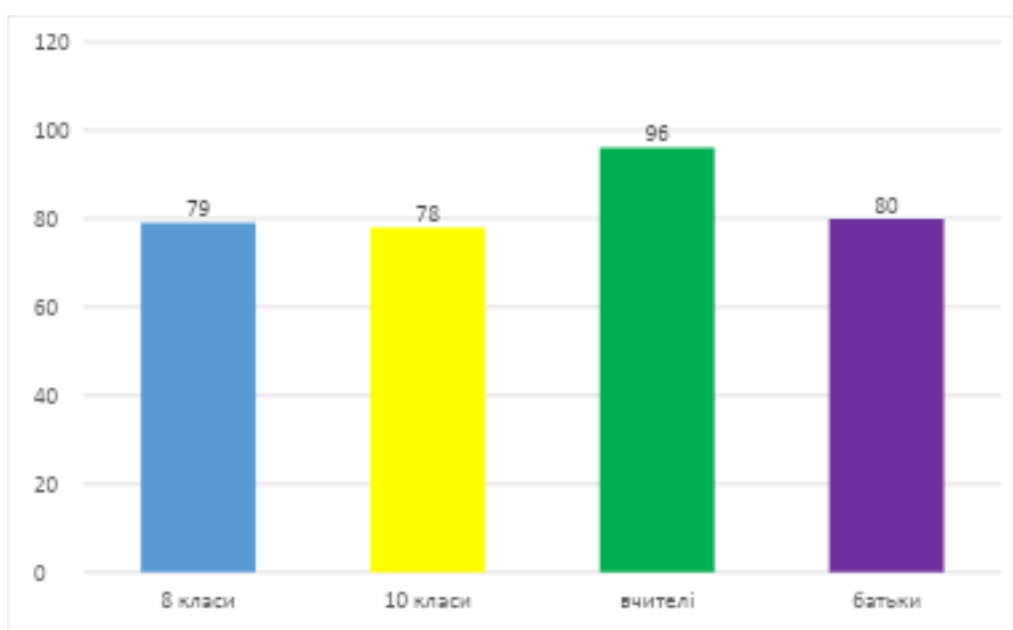
Проте значний відсоток восьмикласників (63%) та десятикласників (43%) відповіли, що в деяких кабінетах холодно.

Щодо психологічного комфорту, а саме булінгу у різних його проявах, маємо наступні результати. Більшість восьмикласників (82%) та 84% десятикласників зазначає, що учнів, над якими збиткуються немає (35% восьмикласників, 41% десятикласників) або випадків збиткування не помічають (47% восьмикласників та 43% десятикласників).

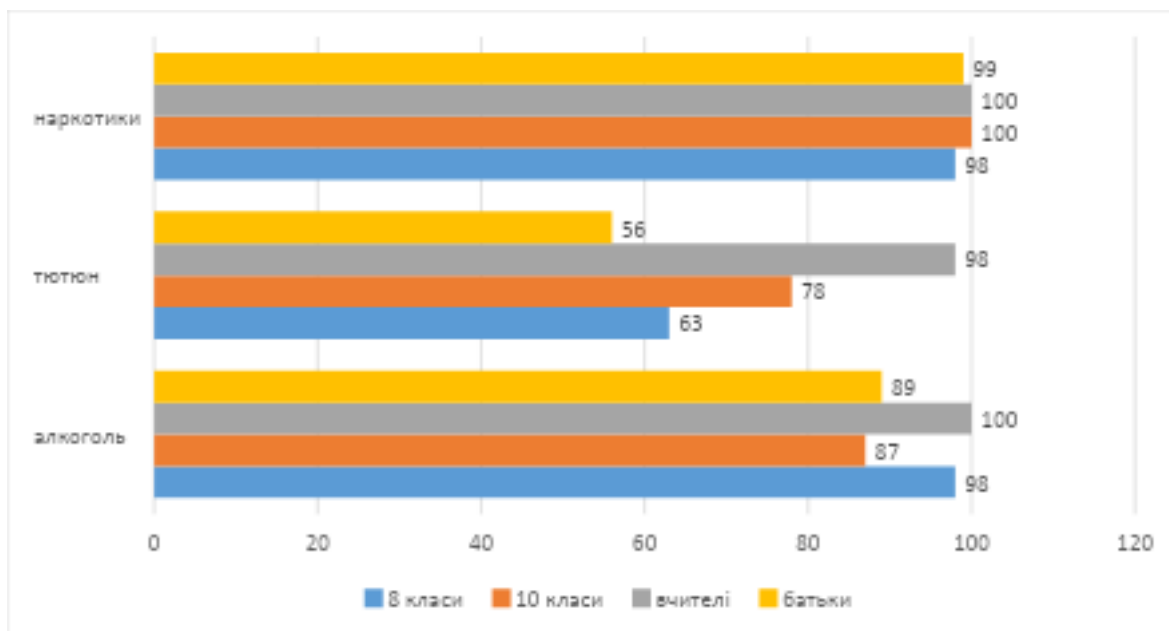
86% опитаних батьків та 90% педагогів відповіли, що випадки цькування в закладі освіти відсутні, проте 14% батьків та 10% вчителів зазначають, що зрідка помічали такі випадки. 86% батьків зазначають, що протягом останнього року їхні діти не скаржилися жодного разу на випадки збиткування у школі.

У своїх відповідях близько 40% восьмикласників та 65% десятикласників не відчувають дискомфорту в школі, однак турбує те, що 29% восьмикласників та 16% опитаних старшокласників зазначили, що їм неприємно вислуховувати докори при інших учнях.

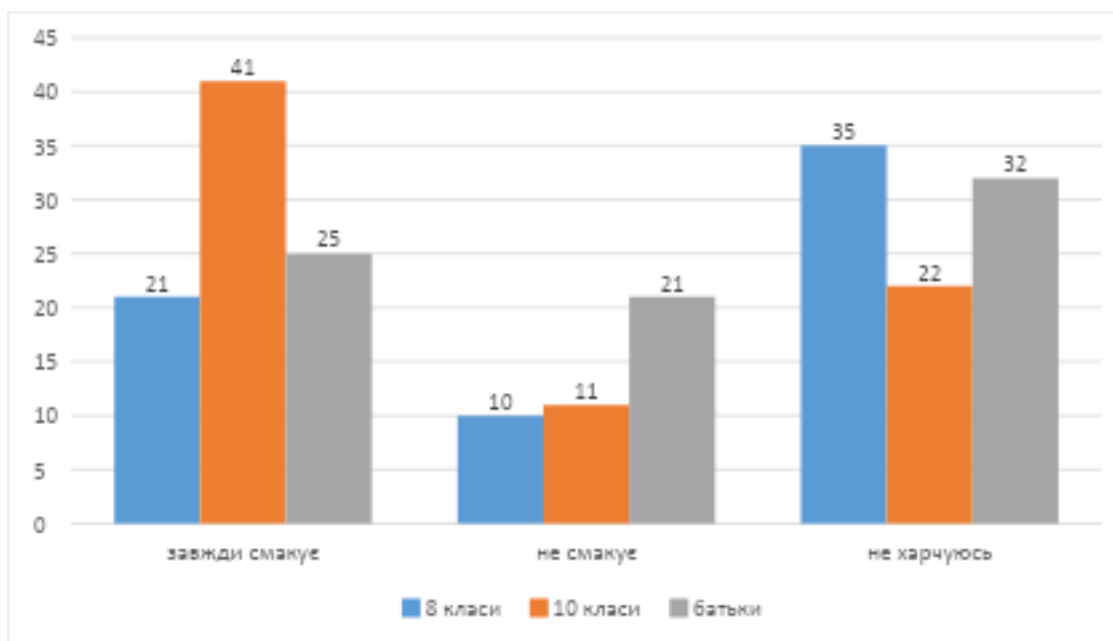

Проанкетовані батьки та вчителі одностайні в думці щодо відсутності в закладі освіти вживання наркотичних речовин (99%-100%), міцних напоїв (89% та 100% відповідно). На жаль, 32% батьків та 2% вчителів зазначають, що зрідка помічали випадки вживання тютюну поблизу школи. Більше 97% восьмикласників та 87% десятикласників підтверджують відсутність вживання наркотиків та алкоголю. Проте мають місце випадки куріння.

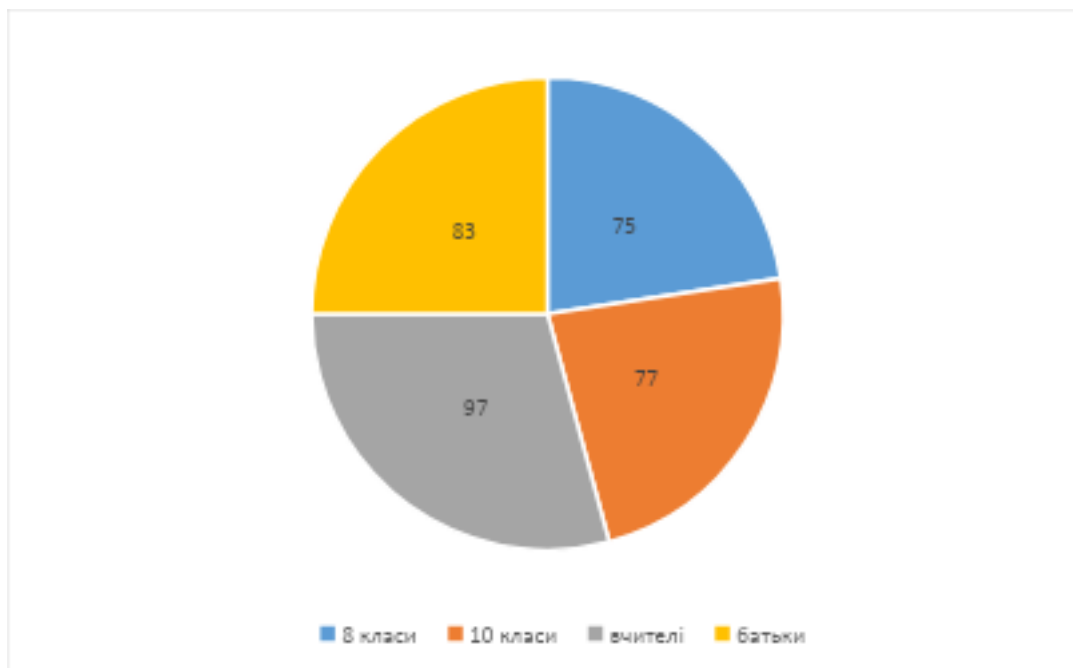
Рідко, але все ж трапляються випадки вживання лайливих слів. Так вважають 38% батьків та 32% вчителів.

Педагогічні працівники (98%) та десятикласники (67%) стверджують, що в їдальні повністю забезпечено здорове харчування. 54% учнів восьмих класів та 46% опитаних батьків розділяють думку вчителів; на це вплинуло те, що частина учнів не користуються послугами їдальні з певних причин або їм не смакує здорове харчування.

В закладі освіти належно сформований педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні життєвих проблем. Так 97% вчителів вказують, що до них звертаються учні з проханням розібратися в темі, допомогти розв'язати складні ситуації та з особистими питаннями. Цю думку підтримують 83% батьків, 75% восьмикласників та 77% десятикласників.

Позитивним є те, що усі опитані батьки вказали, що педагоги ознайомили їхню дитину з правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій (пожежа, повітряна тривога тощо), 97% батьків зазначають, що діти знають, як безпечно користуватися інтернетом.

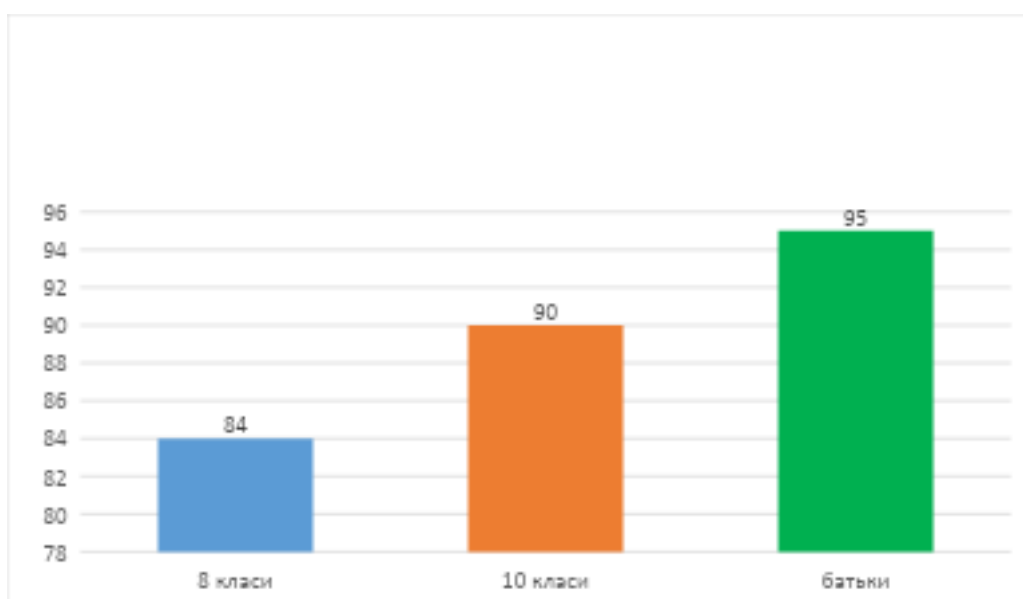
Ключове питання 2

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному (*виховний простір, сповнений довіри*)?

В Бродівській гімназії загалом сформований простір, сповнений довіри, як виховний.

Опитані батьки 95% одностайно стверджують, що у нашому закладі освіти відсутня дискримінація за статевою, релігійною та соціальною ознаками. Гімназисти 8-х та 10-х класів у своїх відповідях підтвердили доброзичливе ставлення до дітей з особливими освітніми потребами (77% восьмикласників та 92% десятикласників). На таке ж запитання 63% батьків вказали, що ставлення до дітей з ООП таке ж, як і до інших школярів.

Учні 10-х класів вказують, що вони часто спілкуються в школі та поза її межами з дітьми, яким довелося змінити місце проживання у зв'язку з війною, це відзначили 88% дітей. А також 90% восьмикласників мають добрі стосунки з дітьми ВПО.

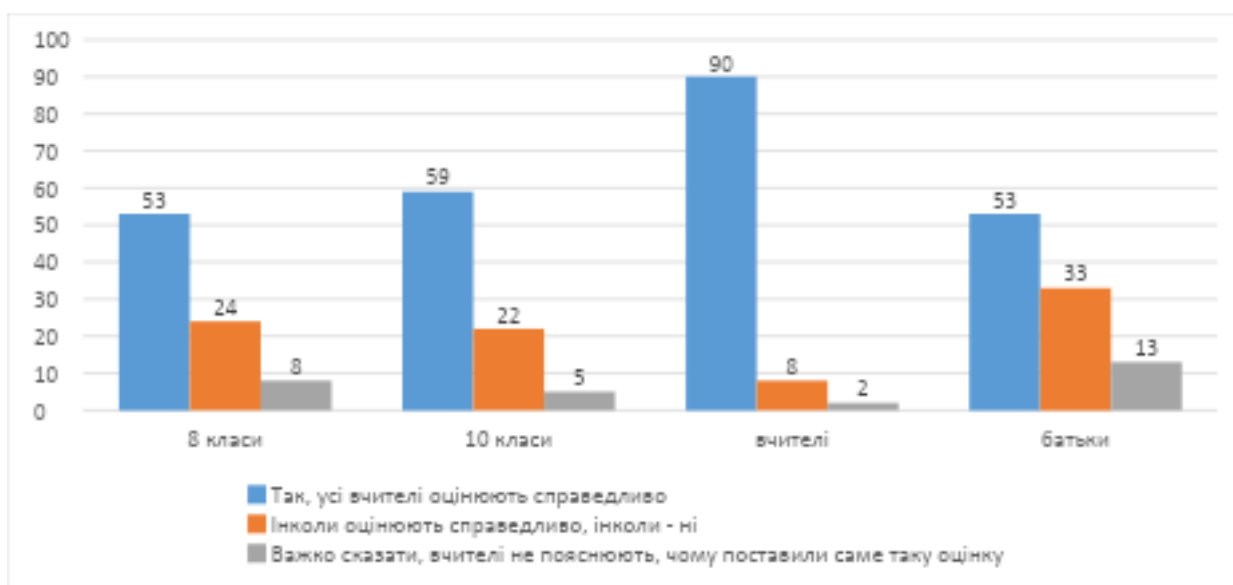

90% опитаних вчителів вважають, що система оцінювання у школі прозора. 59% десятикласників та 53% восьмикласників вважають оцінювання повністю

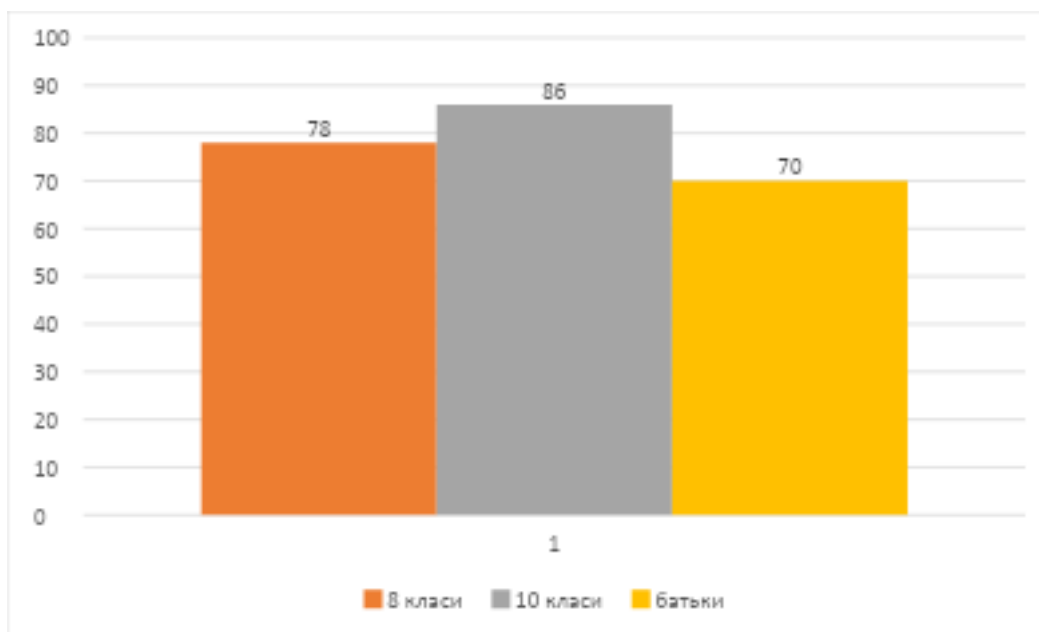
справедливим, а 22% десятикласників та 24% восьмикласників - здебільшого справедливе. Цю думку підтверджує 79% опитаних батьків.

Показник прозорості оцінювання серед батьківської аудиторії становить 53% та 33% вважають оцінювання здебільшого прозорим.

Заклад освіти, на думку 78% батьків, достатньо добре цікавиться умовами навчання та якістю викладання. 79% опікунів учнів вважають вимоги до учнів у школі справедливими. Проте турбують відповіді учнів 10 класу, батьків (по 21%) та восьмикласників (8%), що деколи окремі вчителі оцінюють несправедливо.

Щодо толерантного ставлення педагогів до учнів, то 70% батьків не знають випадків вияву неповаги. 86% десятикласників і 76% восьмикласників відповіли, що завжди можуть висловити свою думку, і на неї будуть зважати. Якщо учень помиляється, більшість класу не реагує негативно, а намагається допомогти знайти правильну відповідь, про це засвідчили 91% учнів 10-х класів та 79% восьмикласників.

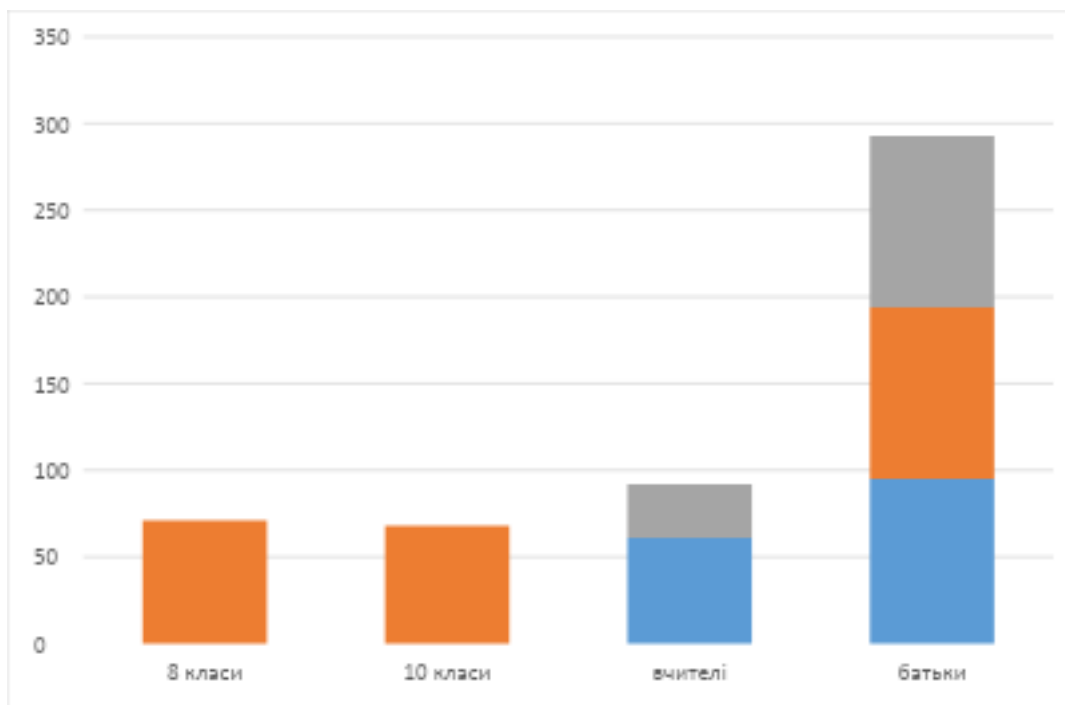
На питання, кому учні довіряють і до кого можуть звернутися за підтримкою, що учні 10-х класів відповіли так: класному керівникові – 33%, дирекції – 16%, шкільному психологу – 11%, декільком вчителям-33%. Відповіді учнів 8-х класів наступні: класному керівникові – 39%, дирекції – 8%, шкільному психологу – 18%, іншим вчителям – 45%. Нікому не довіряє 22% восьмикласників та 24% десятикласників.

Думка дітей щодо довіри батьків до вчителів є такою: десятикласники зазначили, що їхні батьки довіряють вчителям (68%), довіряють лише декому – 8%, не довіряють-5%. 71% восьмикласників вважають, що їхні батьки повністю довіряють вчителям, лише декому – 6%, залежить від ситуації-22%.

Педагогічний колектив підтримує ініціативи родин учнів щодо облаштування освітнього середовища школи. Так відповіли 70% батьків.

99% опитаних батьків вважає повсякденні взаємини між учасниками освітнього процесу у закладі товариськими, довірливими, а 95% - партнерськими. Якість співпраці між дирекцією та батьками складає 68%. Про партнерство в стосунках між педагогами та адміністрацією зазначають 61%

вчителів. Про товариські та довірливі стосунки між учнями інформують 73% вчителів.

Підсумовуючи, можемо сказати, що в Бродівській гімназії імені Івана Труша панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність, про що свідчать результати опитування респондентів: і учні, і вчителі, і педпрацівники були однакові у тому, що учні мають можливість звернутися зі своїми особистими питаннями до більшості вчителів закладу освіти. Цікавим було спостереження, що, на думку всіх респондентів, в школі панує взаєморозуміння і співпраця вихованців та виховників. Стосунки між батьками та вчителями більшість вважає довірливими, партнерськими.

Щодо справедливості оцінювання, то більшість опитаних зійшлася на думці, що в школі прозоре оцінювання, дотримуються принципів академічної доброчесності. Про толерантність засвідчують наступні результати: педпрацівники та батьки повністю впевнені у тому, що в школі панує свобода думки, серед учнів у цьому певна більшість.

Ключове запитання 3

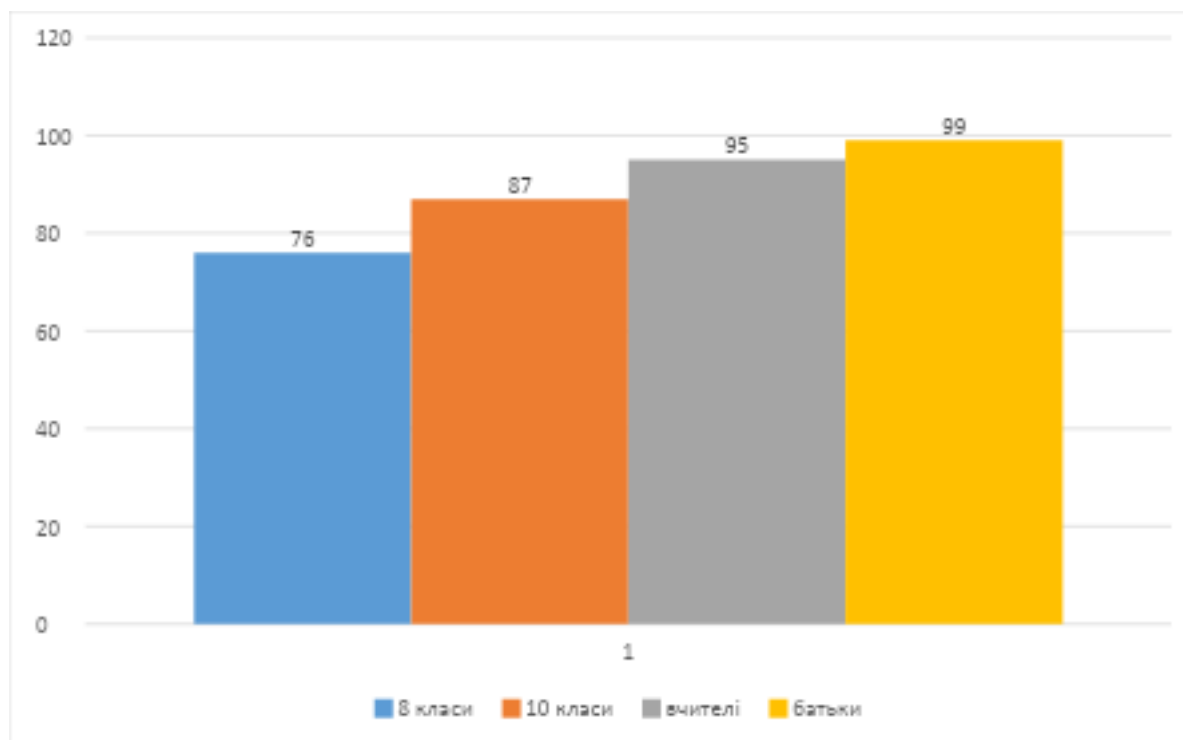
Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО?

В Бродівській гімназії в цілому сформований демократичний простір як виховний.

В закладі освіти гарантоване право участі учасників освітнього процесу в житті освітньої спільноти. Гімназисти можуть безперешкодно висловлювати власну думку щодо подій шкільного життя чи взаємостосунків з педагогами на учнівських зборах (так зазначають 43% восьмикласників та 65% десятикласників), у спілкуванні з класними керівниками (35% і 46%), на сторінках учнівської газети (21% та 27%). Старшокласники відзначають можливість бути почутими на загальних зборах учнів школи (35%).

Про те, що в гімназії панує демократія думки, 95% педагогів ствердили: учнівство вільно може висловлювати свою думку про заклад освіти, взаємини з педагогами, а ще 9% - що радше так, ніж ні.

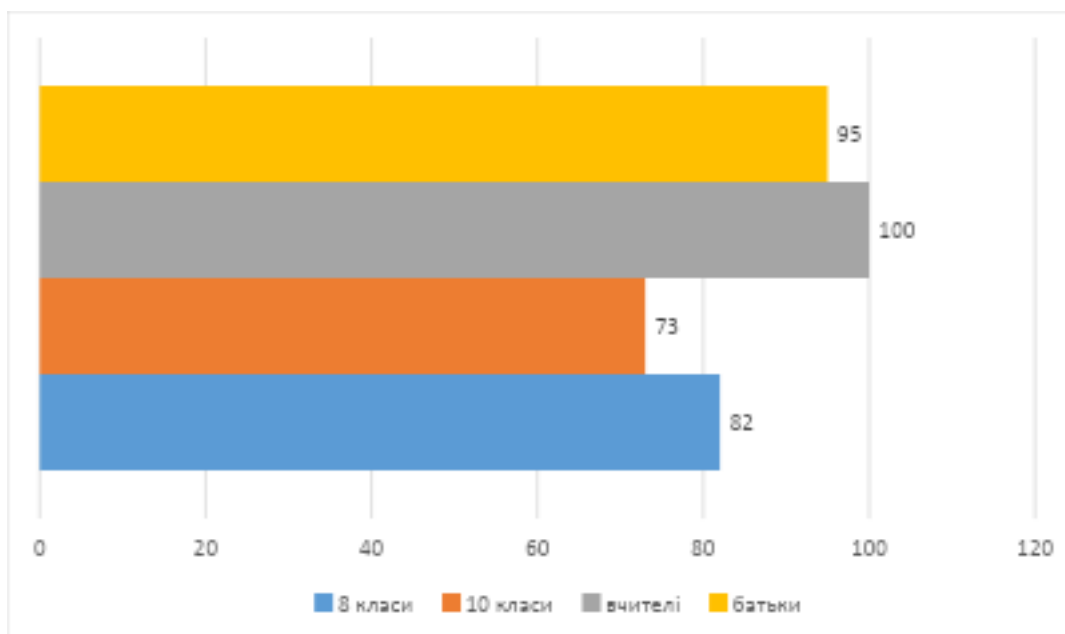
На думку більшості батьків, керівництво закладу відкрите для спілкування, чує учасників освітнього процесу, знаходить час для обговорення проблеми. За словами батьків класний керівник враховує їхні пропозиції у навчально-виховному процесі. Про це заявляє 99% респондентів. Батьки висловлюють свою думку без побоювання, навіть якщо вона не співпадає з позицією класного керівника та дирекції. Так висловилися 97% опитаних.

Належним чином організовано у закладі роботу органів учнівського самоврядування. Діти бачать у його роботі позитиви: ухвала потрібних для учнів рішень (41% десятикласників і 59% восьмикласників), відстоювання інтересів учнівства на педагогічній раді (57% та 35%), розв'язання конфліктних ситуацій (по 24%), інформування школярів про інструменти захисту прав і свобод (24% та 12%), можливість проведення цікавих пізнавальних і розважальних заходів (35% та 24%). Проте, 7% респондентів вважають, що учнівське самоврядування не є потрібним.

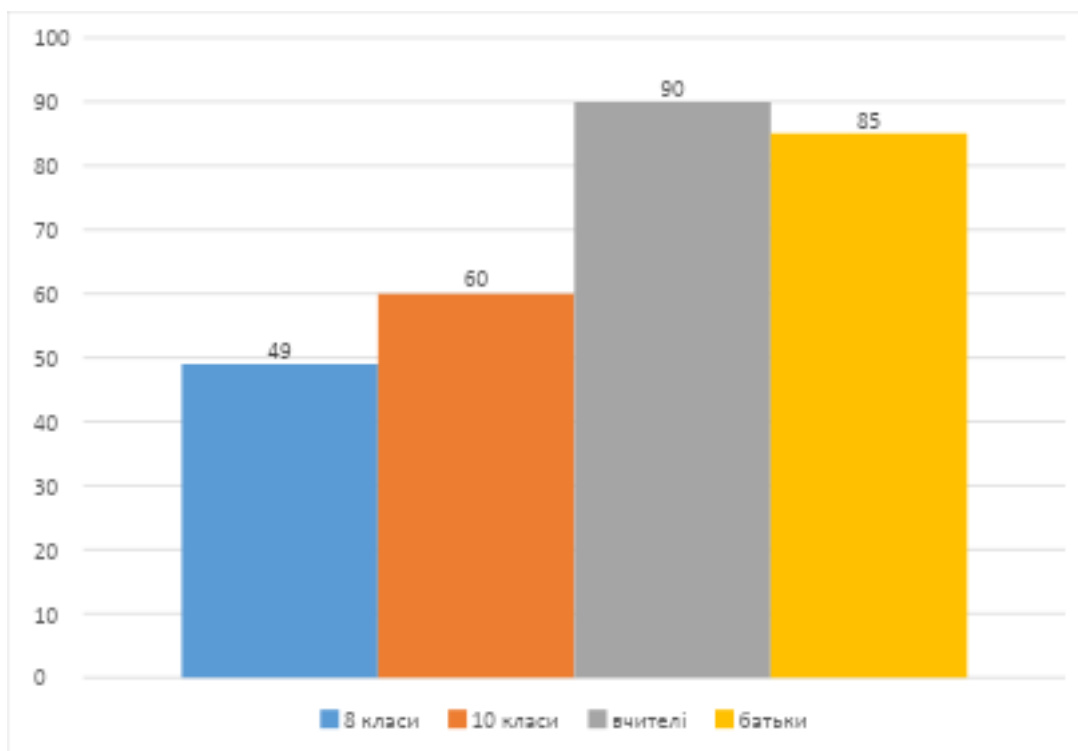
Вибори до органів учнівського самоврядування проходять з повним дотриманням процедури (73% десятикласників та 82% восьмикласників), хоч мали місце окремі незначні порушення. Високу оцінку про демократичність виборів складає 100% опитаних педагогів.

Абсолютна більшість батьків (95%) дає належну оцінку процедурі виборів до органу батьківського самоврядування закладу.

Важлива роль відводиться звітності щодо проведеної роботи. Систематично голови органів учнівського самоврядування звітують про свою роботу на щорічних зборах учнів (49% восьмикласників та 60% десятикласників), на педраді і зборах шкільної громади. Зрозуміло, що є учні, яким байдуже, як відбувається звітність і вони не беруть у роботі органів учнівського самоврядування (13% десятикласників та 31 % восьмикласників). 90% вчителів зазначають, що органи учнівського самоврядування звітували про свою роботу на щорічних учнівських зборах (конференціях).

Важлива роль відводиться звітності щодо проведеної роботи й органом батьківського самоврядування закладу. Так, 83% батьків зазначають, що це відбувається на щорічних зборах, конференціях батьківської громади закладу освіти. В меншій мірі спостерігається практика підведення підсумків про проведену роботу в класних батьківських колективах (9%).

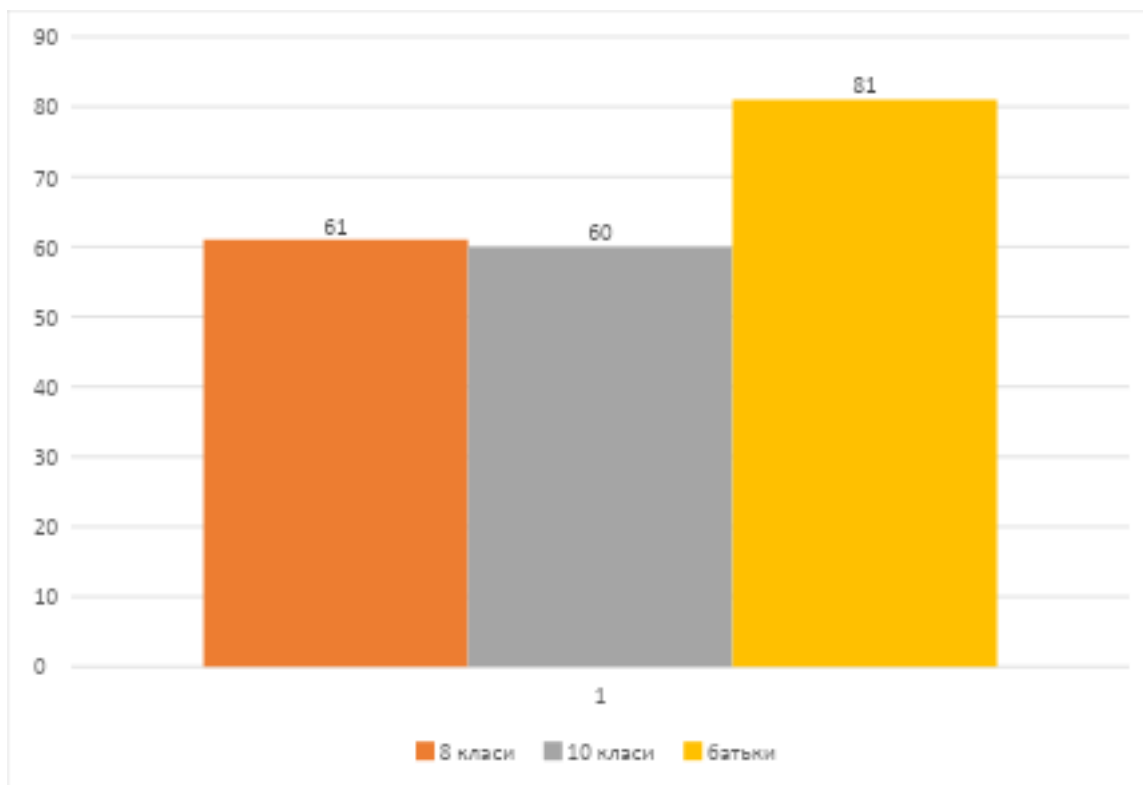

Дирекція Бродівської гімназії завжди йде назустріч пропозиціям батьків у питаннях організації подорожей, екскурсій, тематичних вечорів та інших позакласних заходів. Більшість батьків (51%) заявляють, що дирекція закладу завжди підтримує і заохочує організовувати позаурочні заходи. Керівництво закладу, приймаючи рішення щодо організації таких заходів, підтримує ініціативу батьків, якщо вона збігається з позицією учнів чи класного керівника. Це відзначили 44% батьків.

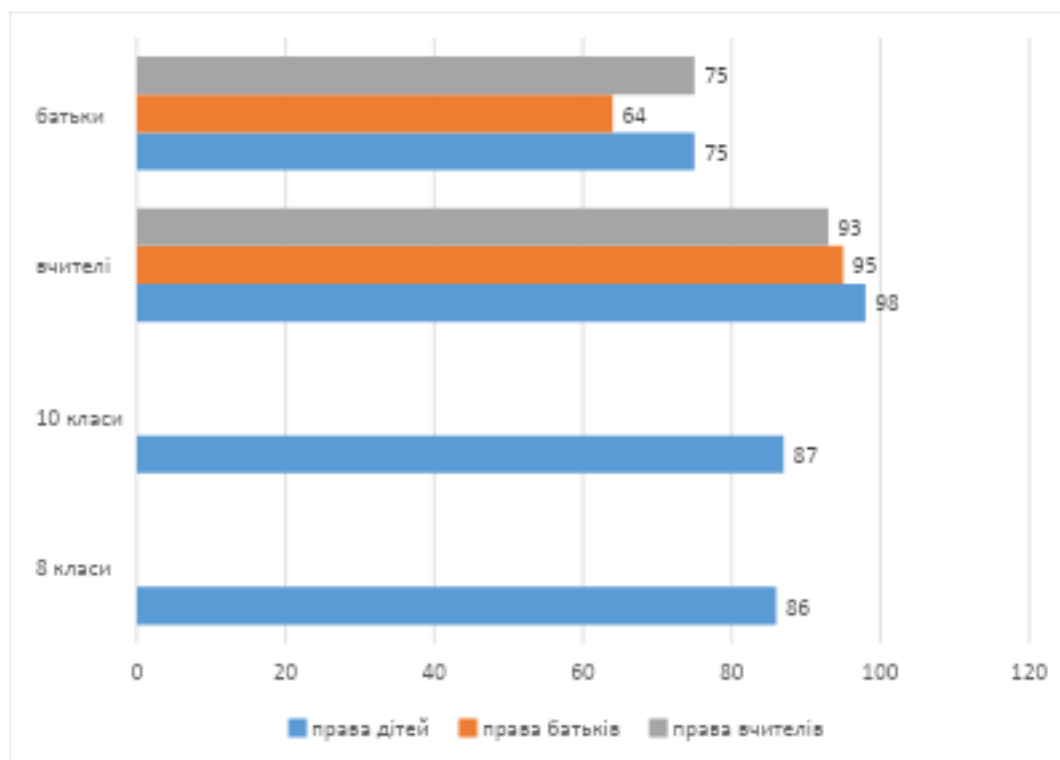
Плануючи мандрівки, поїздки та інші позаурочні заходи учасники освітнього процесу радяться між собою та обговорюють їх організацію. Беруть участь у всіх обговореннях 61% восьмикласників та 65% десятикласників та 81 % з числа батьківської аудиторії.

Проте, результати опитування батьків свідчать про невисоку самостійність учнів в організації та ініціюванні позаурочних заходів. Так, за даними опитування лише 39% учнів є організаторами заходів нарівні з педагогами та батьками, 6% мають можливість проводити окремі заходи з власної ініціативи та під їхню особисту відповідальність. 29% батьків заявляють, що учні є тільки

виконавцями. В окремих випадках педагоги організовують заходи або ж самостійно, або ж залучають до них окремих учнів (18% батьків).

В школі захищено права і свободи учнів, зокрема ті, що визначені у Конституції (статуті) шкільної учнівської спільноти, про що засвідчує 86% восьмикласників та 87% десятикласників. Батьки визнають, що їхні права у навчальному закладі дотримуються повністю (75%) або в більшості (23%). Результати опитування свідчать, що права учнів у закладі захищені абсолютно (64%) або радше захищені (35%). Рідні учнів поважають права педагогів як учасників освітнього процесу (75%) або радше поважають (24%).

Як підсумок слід зазначити, що учням, педагогам та батькам гарантоване право участі в житті освітньої спільноти. Органи громадського врядування працюють дієво: вони обиралися шляхом голосування. Діти є носіями тих обов'язків, що відповідають їхньому віку. Хоча певний відсоток опитаних зазначив те, що учнівське самоврядування існує для того, щоб виконувати накази класного керівника, дирекції тощо.

Батьки теж є безпосередніми учасниками організації шкільного життя, їхню думку теж враховують.

Звісно, є певний відсоток учнів, яких не цікавить учнівське самоврядування взагалі, але таких незначна кількість.

З боку дирекції завжди підтримується ініціатива дітей, батьків, а також колег.

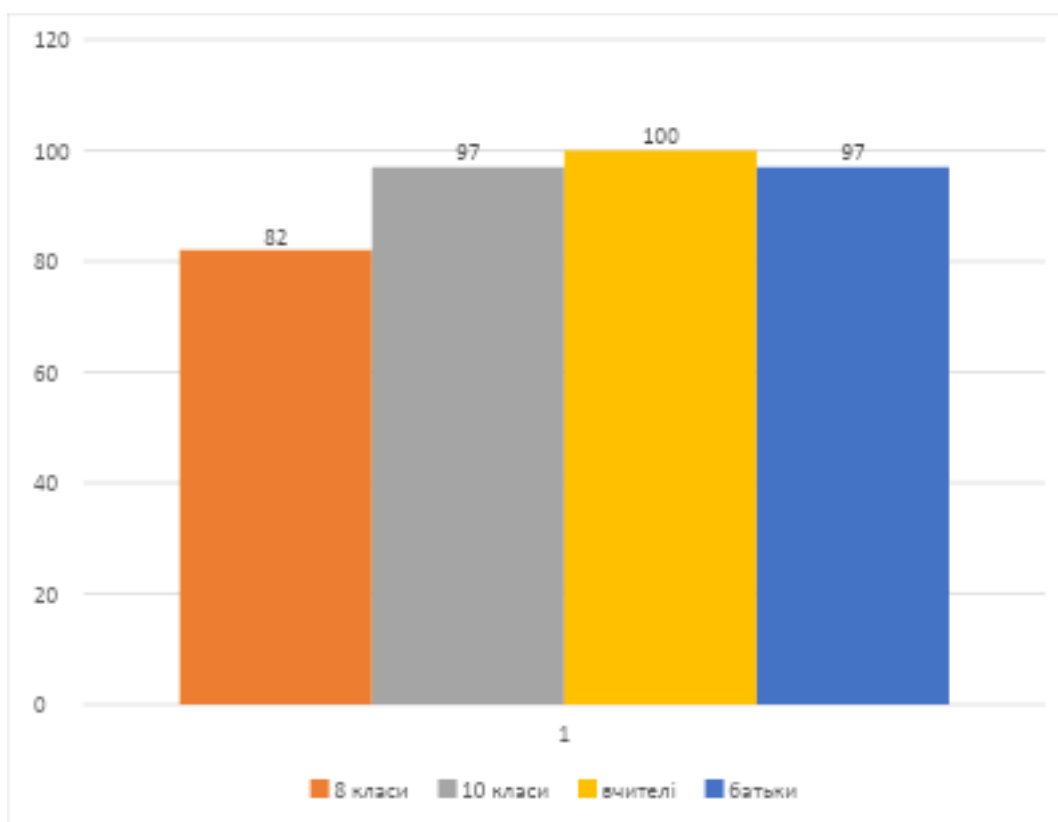
Ключове питання 4

У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо?

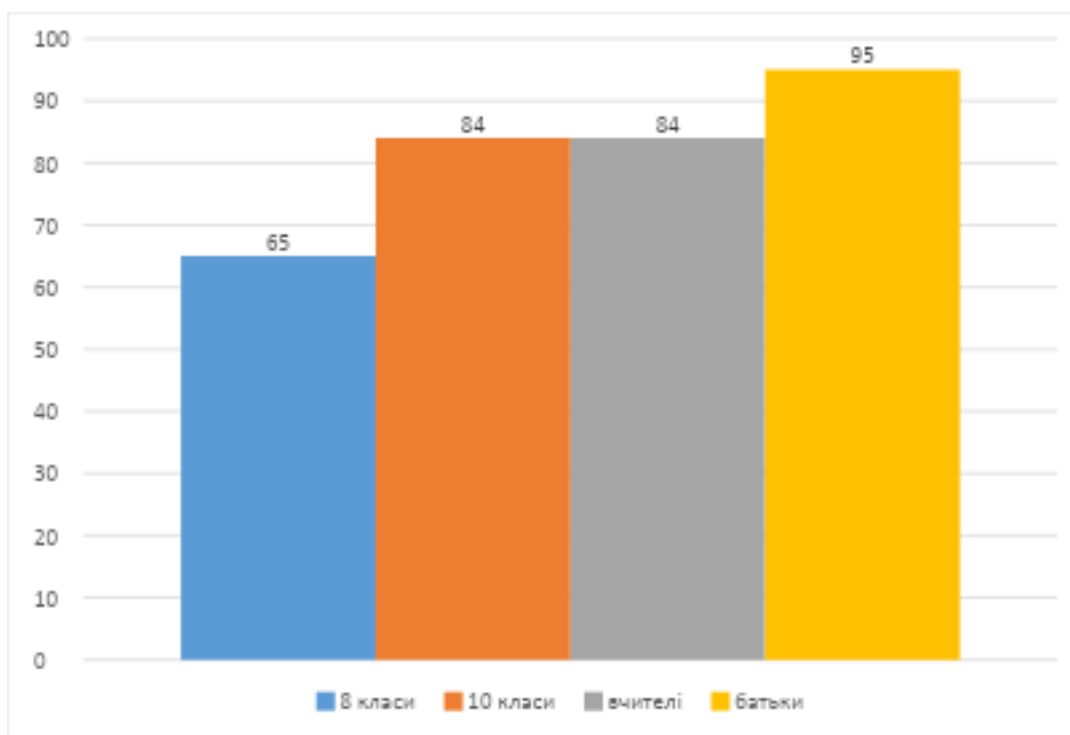
В Бродівській гімназії імені Івана Труша загалом сформовані патріотичний та культуротворчий простори як виховні.

Патріотичний простір

В школі публічне спілкування та освітній процес ведуться виключно українською мовою, про що стверджують по 97% десятикласників та батьків. Підтверджують цю думку 100% вчителів. Про те, що на уроках і в позаурочний час розмовляють з однокласниками і вчителями лише українською мовою зазначають 82% восьмикласників.

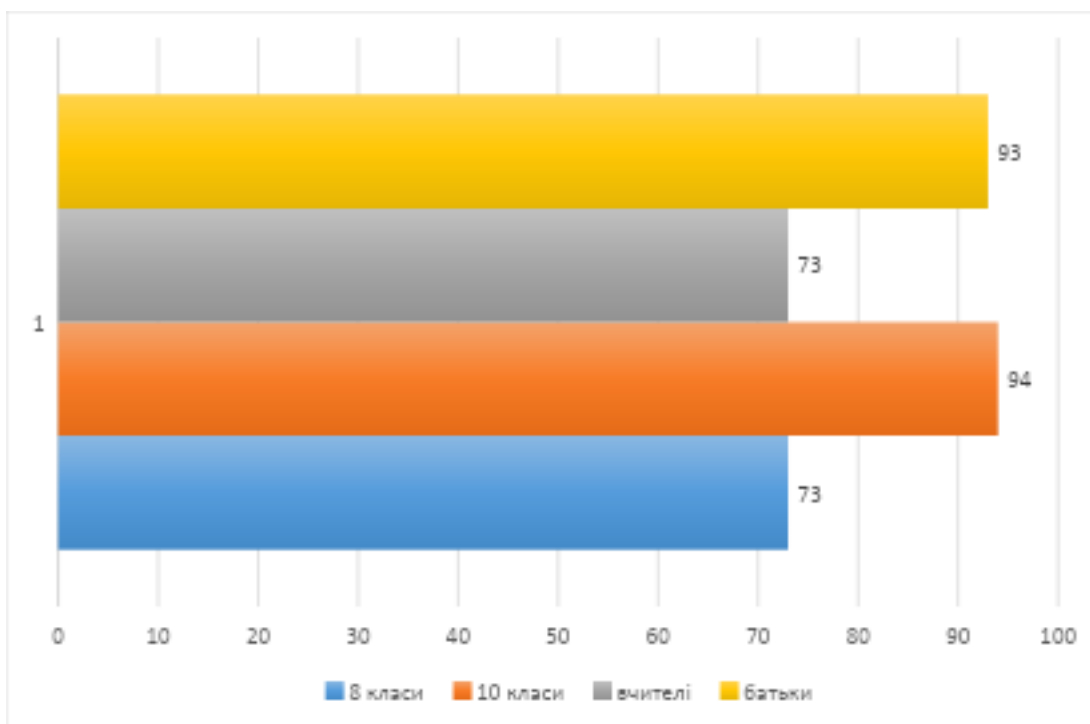

Серед опитаних гімназистів 65% восьмикласників та 84% десятикласників, а також 95% педагогів та 84% батьків зазначають, що в закладі освіти педагоги та учні шанобливо ставляться до державних символів України.

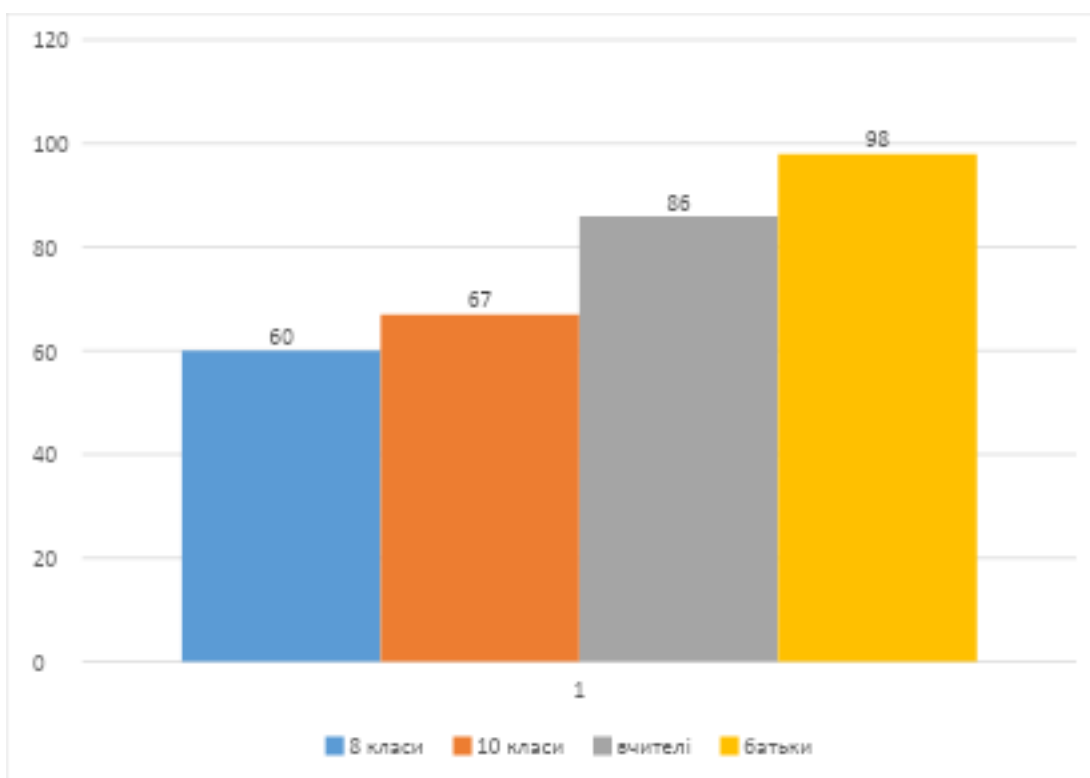

В гімназії проводяться заходи до важливих днів та пам'ятних дат. Організація таких заходів подобається 86% десятикласників та 71% восьмикласників, 90% батьків. Більша частина гімназистів (72% восьмикласників та 84% десятикласників) зазначає, що мають місце уроки та позакласні заходи, які формують інтерес до сучасних та історичних постатей. З цікавістю гімназисти відвідують активності, які орієнтовані на пізнання історії України, зокрема відвідування музеїв. Про це зазначає 73% батьків та 93% педагогів.

Керівництво школи підтримує пропозиції учнів долучитись до організації патріотичних заходів. Так 73% восьмикласників та 94% десятикласників зазначають, що адміністрація створює можливості та допомагає втілити задумане.

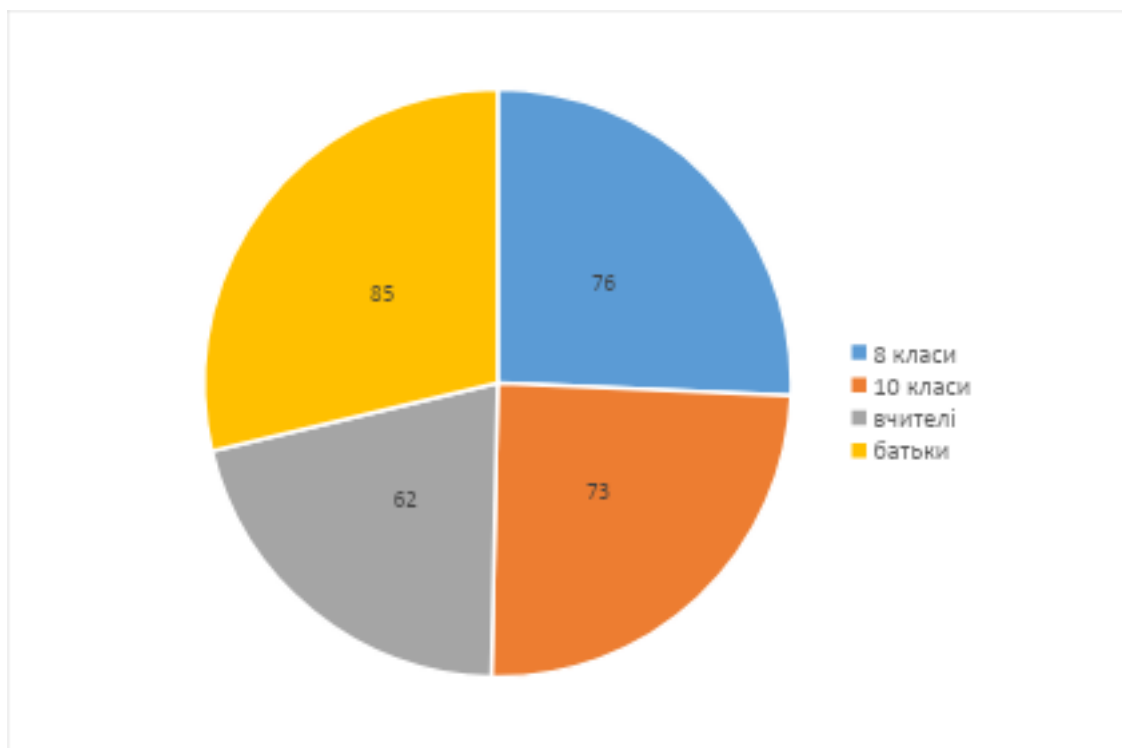

Гімназисти вболівають за благоустрій території довкола навчального закладу і впевнені, що наші школярі не здатні на прояв вандалізму, не чули про це стверджують 60 % восьмикласників та 67% десятикласників. Аналогічні відповіді дали 86% батьків та 98% опитаних вчителів

В школі практикується педагогічне волонтерство та волонтерство дітей середнього та старшого шкільного віку. Про це зазначають 93% педагогів.

Учні мали можливість поспілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами та учасниками бойових дій у російсько-українській війні частіше ніж до повномасштабного вторгнення військ України, про що свідчать відповіді 73% десятикласників та 76% восьмикласників, а також 62% батьків та 85% вчителів; 14 % десятикласників та 10% восьмикласників вказали, що такі зустрічі були організовані рідше ніж до пандемії COVID-19. На жаль, по 11% респондентів-учнів не проявляли бажання спілкуватись навіть при наявній нагоді.

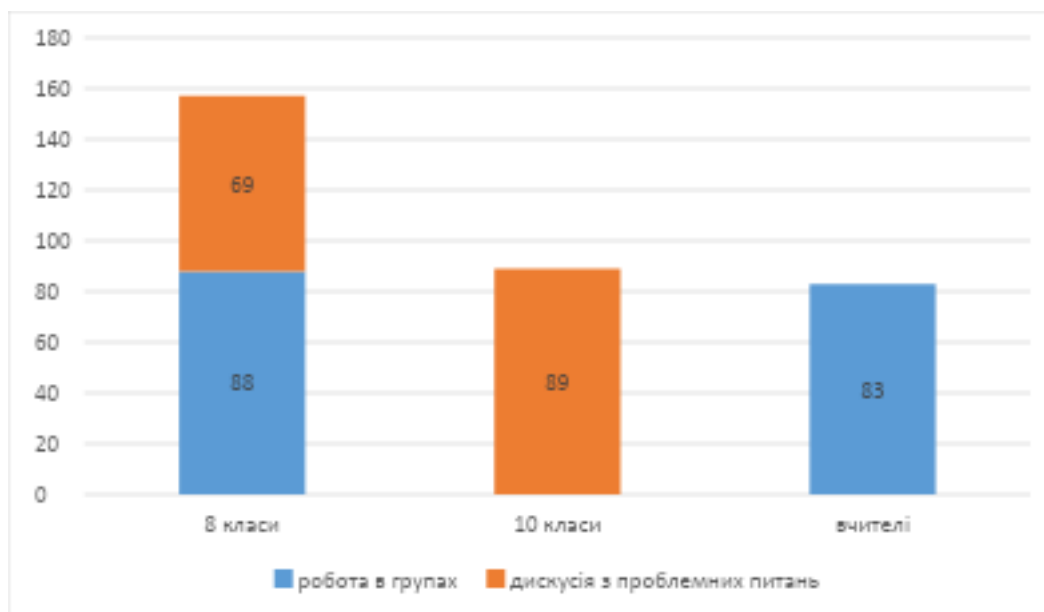
Культурологічний простір

В закладі в загальному сформований культуротворчий простір як виховний.

Школа задовільняє пізнавальні та розвиткові інтереси як під час уроків, так і в позаурочний час.

В освітньому процесі мають місце інтерактивні методи навчання. Так, про виконання завдань групами та парами під час уроків стверджує 93% восьмикласників та 100% десятикласників. Найчастіше такі методи використовуються на уроках фізики, хімії, основ здоров'я, математики, іноземних мов, української мови та літератури, технологій, біології, географії згідно з відповідями опитаних гімназистів. Також педагоги організовують навчальні дискусії з проблемних питань. Про це засвідчують 69% восьмикласників та 89 % десятикласників (6% з числа всіх опитаних учнів не можуть розпізнати проблемні питання).

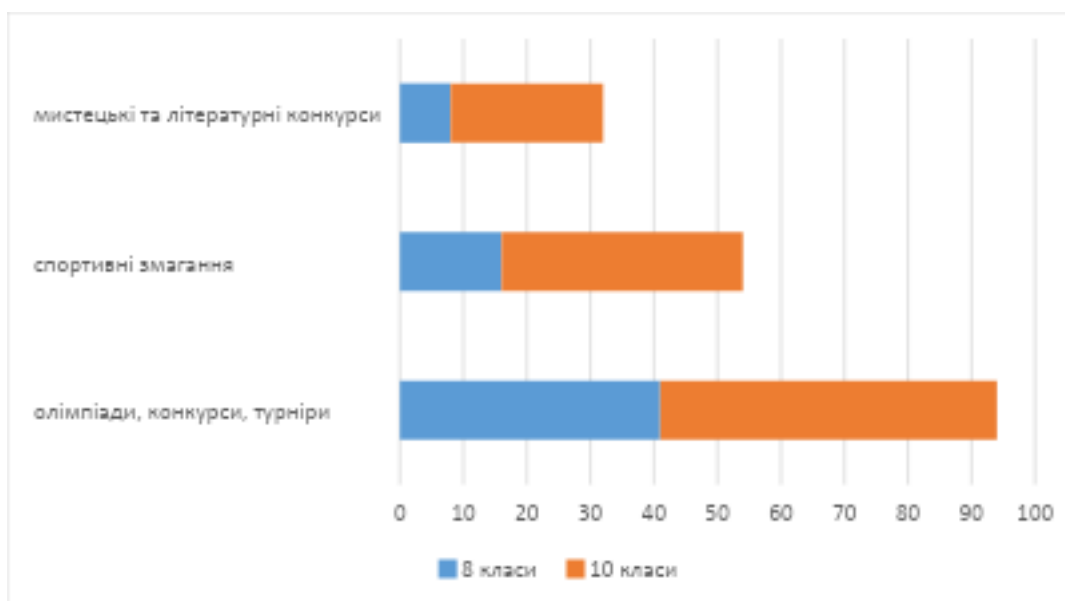
Найчастіше вчителі дають учням завдання на узагальнення, (90%), на оцінювання (89%), на аналіз і порівняння, робота в парах/тріадах (по 83%). Має місце на уроках робота в групах, на прогнозування (по 63%), пропонуються творча та проєктна діяльність (56% та 46% відповідно).

Щороку відбуваються олімпіади, конкурси, змагання як внутрішні, так і позашкільні.

У позашкільних олімпіадах, конкурсах, турнірах за скеруванням школи брали участь 41% восьмикласників та 55% опитаних десятикласників, у спортивних змаганнях – відповідно 16% та 38% школярів, у мистецьких виставках та літературних конкурсах – 8% та 24% учнів. Крім цього, 18%

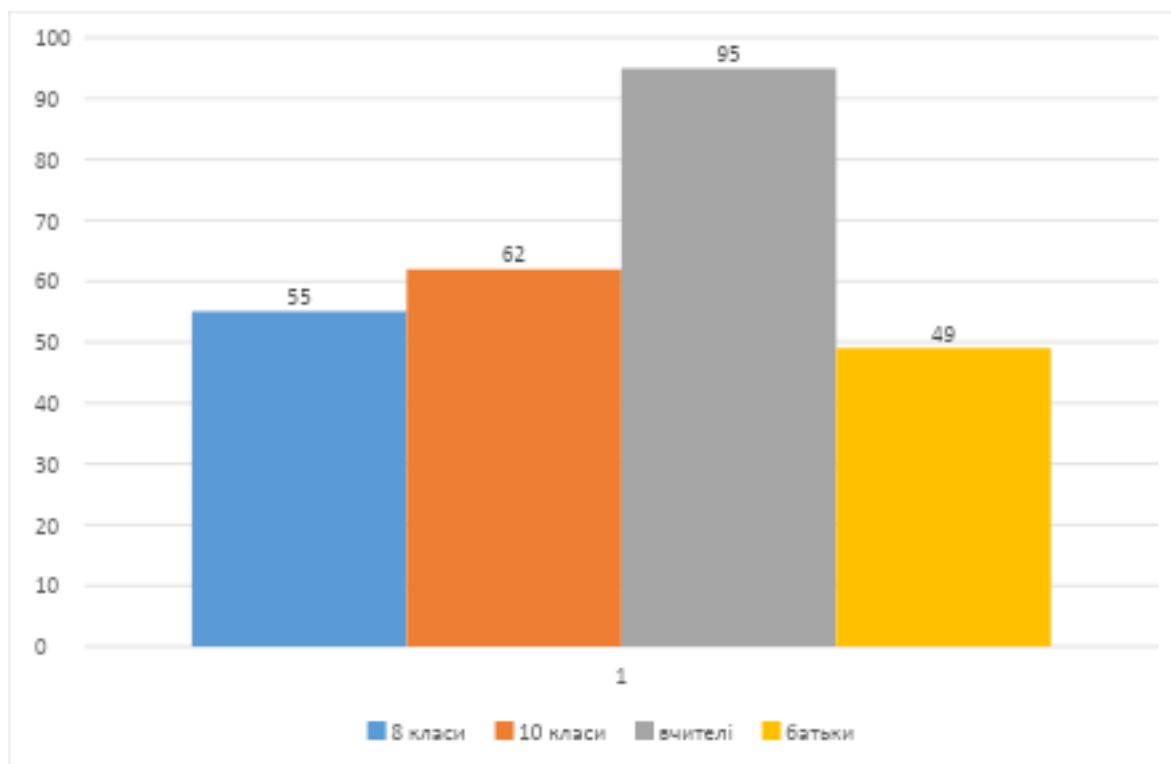
восьмикласників та 3 % старшокласників брали участь у таких заходах з власної ініціативи. Проте, 35% респондентів не брали участі у жодних подібних заходах.

Учителі зацікавлені в організації екскурсій і подорожей. Брали участь у таких заходах 55% восьмикласників та 62% десятикласників, долучалися до заходів, які найбільше зацікавили по 22% та 24% школярів. На жаль, є учні, які намагалися ухилитися від подібних заходів. Так зазначили по 2% десятикласників та восьмикласників.

Зацікавлені в організації позаурочних заходів батьки і члени родини. Так, 41% восьмикласників та 38% десятикласників відзначають те, що їх рідні завжди були активними учасниками вищезгаданих заходів. Тільки за наявності вільного часу брали участь в екскурсіях 27% членів родини восьмикласників та 46% десятикласників, рідні не брали участі - у 27% та 14% опитаних відповідно.

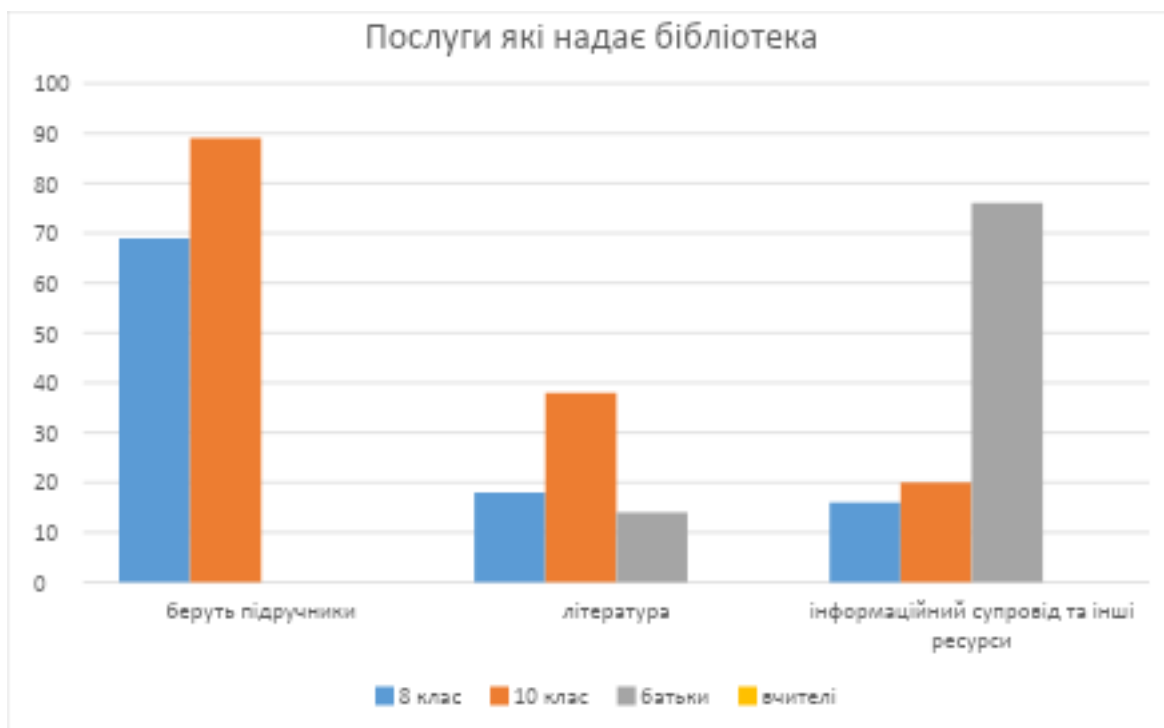
Про те що учні охоче беруть участь у позаурочних заходах, які проводяться в закладі освіти, і що участь їхніх дітей є виключно добровільною стверджують 49% батьків, 95% педагогів дотримуються цієї думки. А ще 41 % рідних зазначають, що найчастіше діти долучаються до заходів без примусу. Серед опитаних вчителів цей показник становить 5%.

Крім цього, учні мають можливість користуватися послугами шкільної бібліотеки: 69 % опитаних восьмикласників і 89% десятикласників отримували навчальні підручники, брали літературу для читання (18% та 39% відповідно). При потребі працювали в читальному залі (12%) і використовували бібліотечний комп'ютер для пошуку потрібної інформації (6%). Учні консультувалися щодо виконання навчальних проєктів, відвідували заходи, організовані працівниками бібліотеки. Проте 22% восьмикласників та 5% десятикласників послугами бібліотеки не користувалися, віддають перевагу іншій бібліотеці.

Батьки зазначають, що їхні діти користуються такими послугами шкільної бібліотеки: отримують літературу (14%), консультуються (18%), використовують інші ресурси (56%). На жаль, 4% батьків вказали, що їхні діти послугами бібліотеки не користуються.

На думку вчителів шкільна бібліотека найчастіше здійснює інформаційний супровід освітнього процесу (90%) та сприяє формуванню інформаційної компетентності (95%).

Учні гімназії вважають, що вміння тримати слово, почуття морального обов'язку є пріоритетним у формування відповідальності 82% восьмикласників та 81% десятикласників. Важливою рисою є сміливість респондентів у відстоюванні своєї думки, поглядів (54% десятикласників та 59% восьмикласників). Також у своїх відповідях 78% опитаних десятикласників та 55% восьмикласників відзначають, що впевненість у собі, воля досягати цілей, не відступати перед труднощами є важливими чинниками у розвитку їхніх рис характеру.

Дорослі вважають, що школа розвиває такі риси характеру як відповідальність, вміння тримати слово, почуття морального обов'язку (93% педагогів та 69 % батьків), впевненість в собі (90% педагогів та 60% батьків), сміливість у відстоюванні своєї думки, поглядів (56 % педагогів та 58% батьків, а також підприємливість (56% вчителів), чесність (61% та 44 % відповідно).

Підбиваючи підсумки написаного вище, можемо сказати, що спілкування в Бродівській гімназії імені Івана Труша відбувається виключно українською мовою. До символів України ставляться з особливою увагою, про це й засвідчили результати анкетування.

Щоправда, респонденти зазначили, що до пандемії та повномасштабного вторгнення патріотичне та культурне життя гімназії було насиченішим, ніж зараз.

На уроках використовують різні види завдань, серед яких робота в парах чи групах, есе, різноманітні творчі завдання тощо.

Варто виокремити питання шкільної бібліотеки. Адже більшість учнів зазначила, що відвідує її лише задля отримання підручників. І дуже мала кількість респондентів ходить у бібліотека по художню чи наукову літературу. Перевагу віддають електронним ресурсам.

Щодо шкільних екскурсій, то вони завжди узгоджуються з учнями та плануються разом із ними.

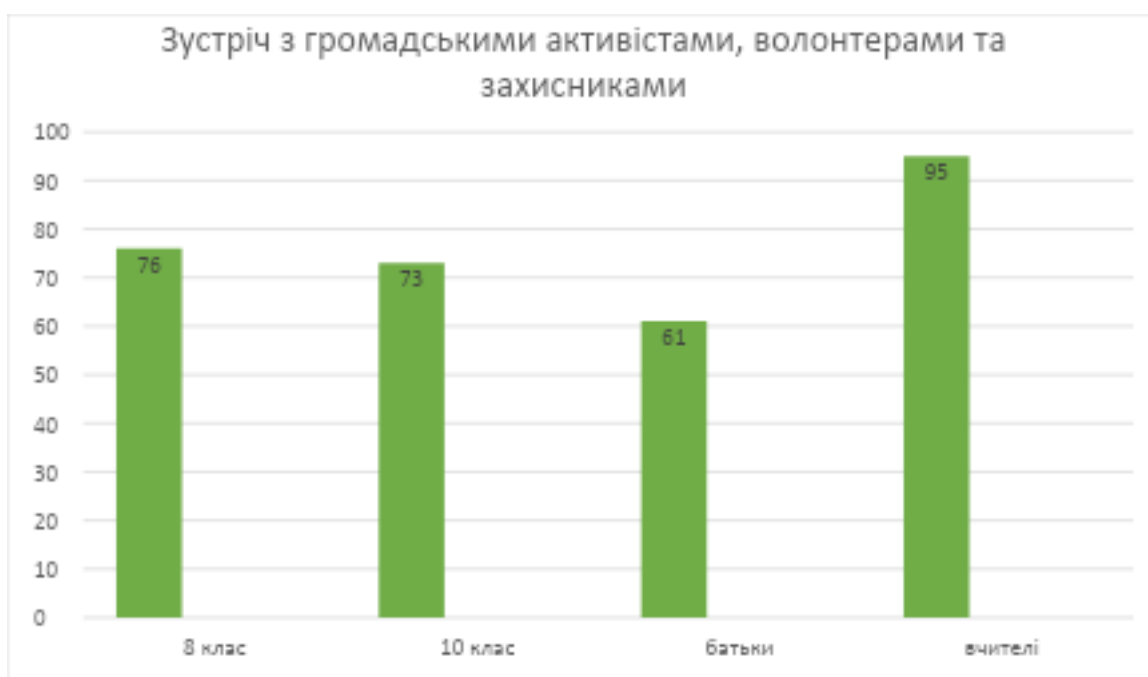
Ключове питання 5

Наскільки спільноти ЗЗСО відкриті для партнерства?

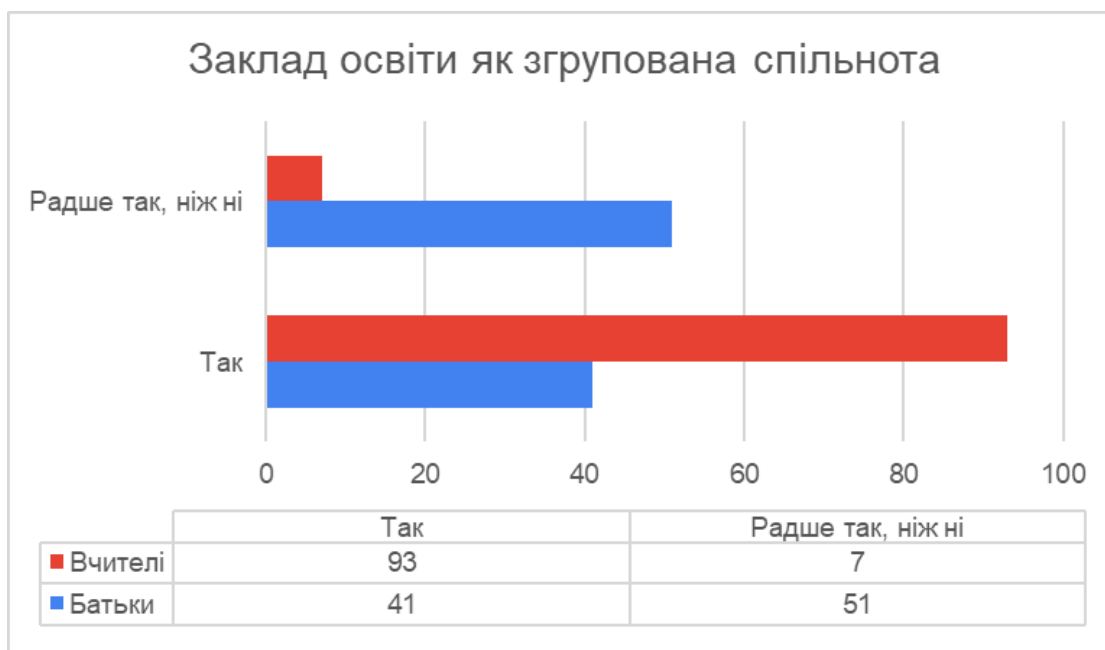
В Бродівській гімназії імені Івана Труша повністю сформований відкритий простір як виховний

Шкільна спільнота відкрита до співпраці з громадськістю.

Так, часто на зустріч з гімназистами запрошуються активісти громадських організацій, волонтери, захисники Батьківщини – про це заявляють 61% респондентів – батьків, 95% опитаних вчителів. Про таку можливість спілкування стверджують 73% десятикласників та 76% восьмикласників.

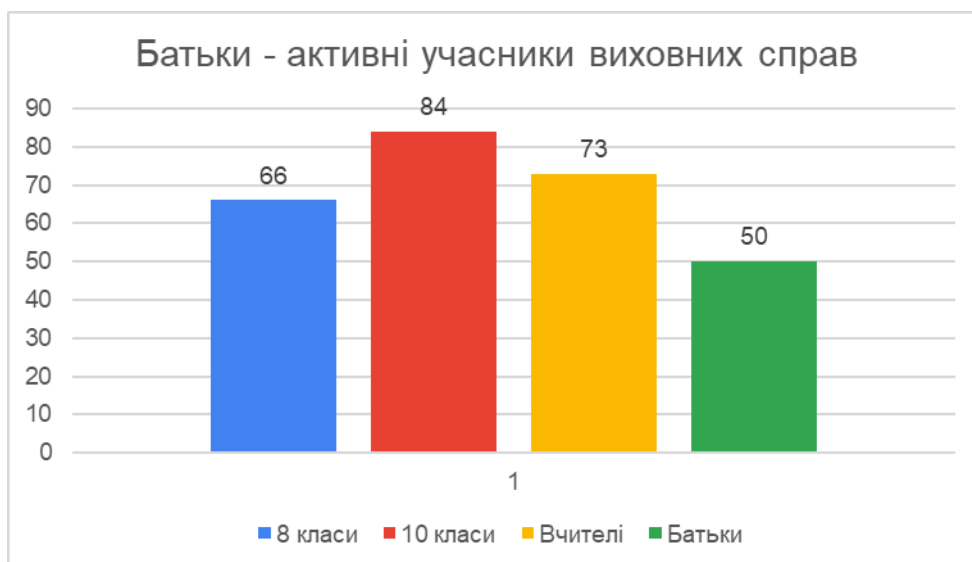

Також 41% батьків та 93% педагогів вважають, що заклад освіти працює як спільнота педагогів, учнів, їх батьків та опікунів, згуртована розумінням спільної мети, а 51% батьків та 7% вчителів - радше так, ніж ні.

Активними співорганізаторами виховних справ та заходів у закладі освіти є батьківські комітети, це стверджують 43% респондентів-батьків та 73% вчителів. Думка батьківської та педагогічної аудиторії стосовно твердження, що у кожному класі є кілька батьків, які є активними учасниками таких заходів розподілилась як 51% та 27% відповідно. 50% батьків та 93 % вчителів зазначають про те, що батьки ініціювали виховні справи і допомагали організаційно, що вони матеріально підтримували ініціативи (46% та 54% відповідно), долучилися до виховних справ, безпосередніми учасниками яких були їхні діти (36% та 80%).

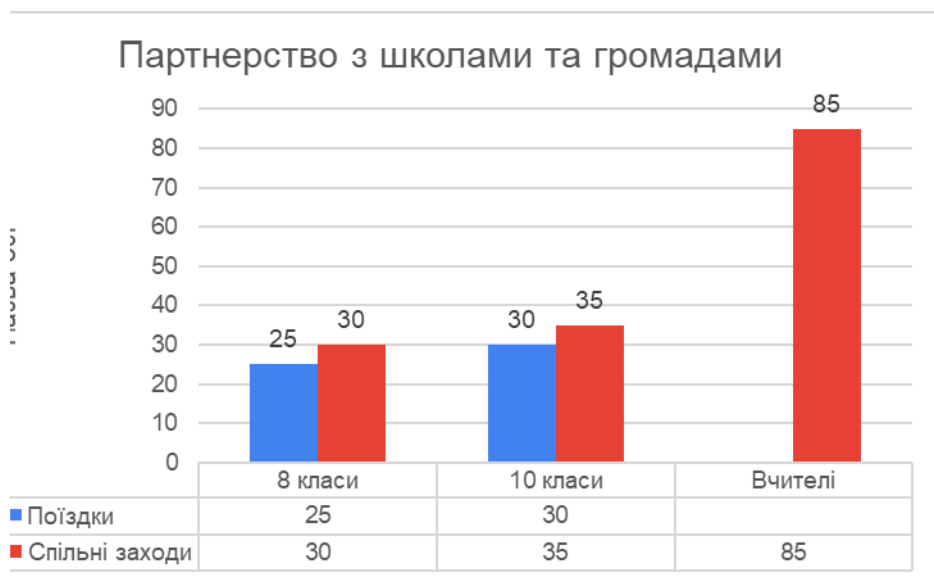
Про активну участь рідних у різних позаурочних заходах стверджують 84% старшокласників та 66% восьмикласників.

Класні керівники активно співпрацюють з батьками. За результатами анкетування класний керівник найчастіше використовує такі форми роботи як батьківські збори (91% батьків та 95% вчителів), залучення батьків до організації та супроводу туристичних походів, екскурсій, змагань, спілкування через засоби електронного зв'язку (49% та 51% відповідно), організовує індивідуальні зустрічі з батьками (39% батьків та 82% відповідно). Мають незначне місце за результатами опитування батьків такі форми роботи як вивчення думки батьків шляхом тестування, спілкування, анкетування, запрошення батьків на уроки, батьківські лекторії, тренінги батьківської компетенції, ділове листування, про що свідчать невисокі відсотки (3-8%).

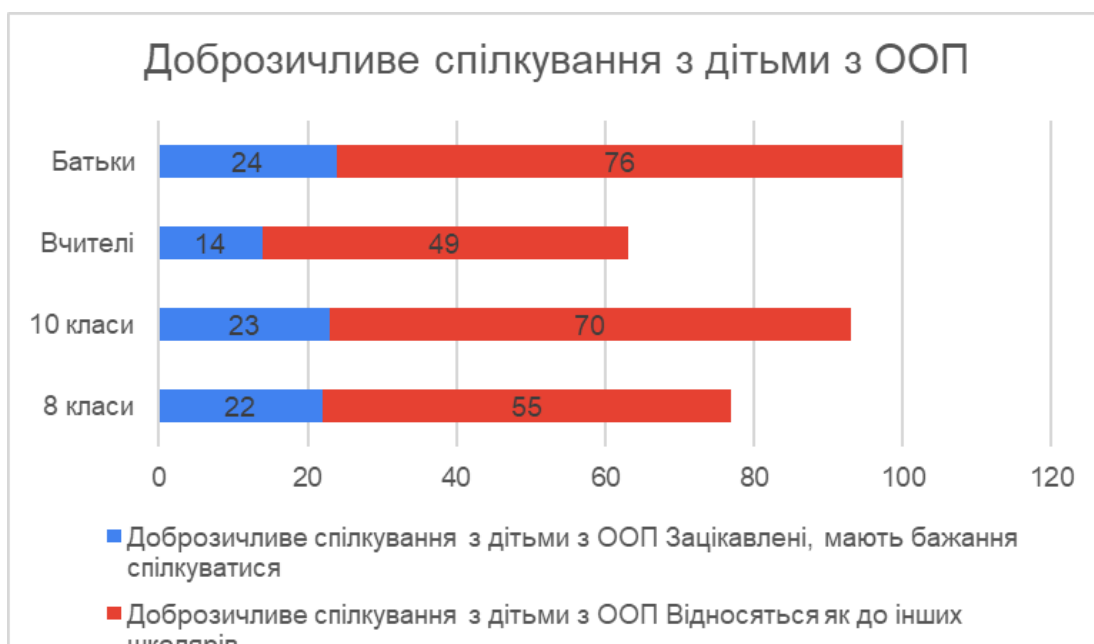
Щодо організації заходів спільно з іншими освітніми установами, то 85% респондентів-вчителів зазначили, що діти та педагоги шкіл-побратимів періодично співпрацюють, а 2% - що радше так, ніж ні.

Про партнерство з школярами з інших навчальних закладів, зокрема з іноземними партнерами школи, яке відбувалось в рамках поїздок і візитів стверджує 30% десятикласників та 25 % восьмикласників, проведення спільних заходів та спілкування – 35% та 27% відповідно.

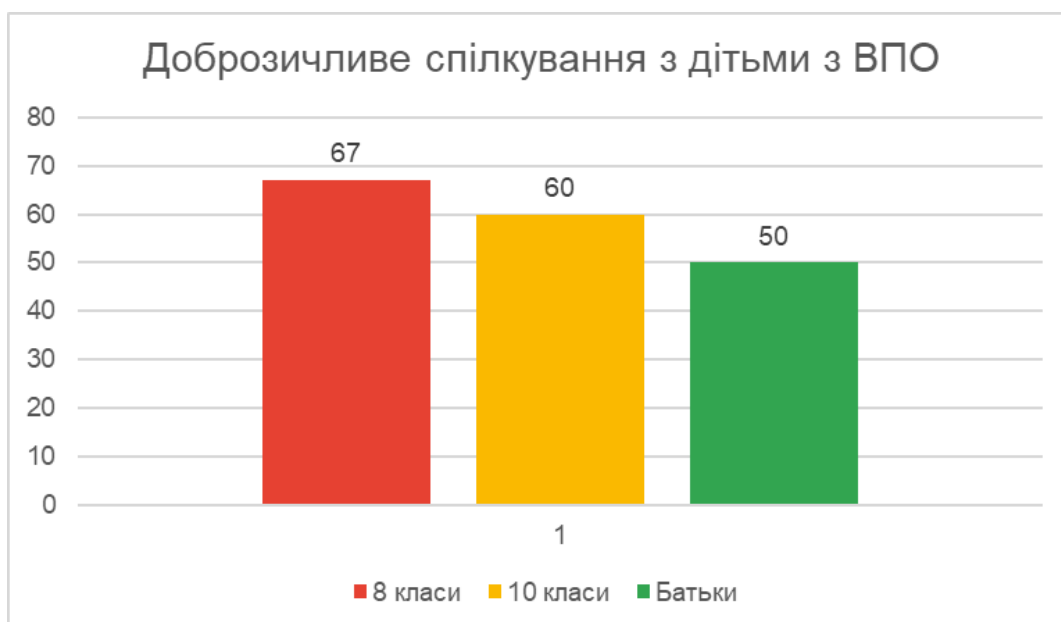
У закладі освіти створені відносно сприятливі умови для навчання осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Більшість респондентів, а саме 55% восьмикласників, 70% десятикласників, 76% вчителів та 49% батьків зазначають, що учні ставляться до школярів з особливими освітніми потребами так само, як і до інших школярів. А ще 22% восьмикласників, 23% десятикласників спілкуються з бажанням і зацікавленістю. Про інтерес у спілкуванні зазначає 24% педагогів та 14% батьків. Турбує те, що 12% опитаних восьмикласників та 5% старшокласників вказали, що вони не акцентують на цьому уваги.

Доволі часто однокласники доброзичливо ставляться до здобувачів освіти, які у зв'язку з війною переселились до нашого населеного пункту, спілкуються з ними у школі та поза її межами. Про це свідчать відповіді опитаних: 60% десятикласників, 67% восьмикласників та 50% батьків (в тому числі з статусом ВПО).

Проте хвилює те, що серед респондентів є такі, які зневажливо ставляться до дітей зазначених категорій (4% восьмикласників та 3 % десятикласників).

Отже, відкритий простір гімназії сформований досить добре, адже є можливість відкритого спілкування з усіма учасниками освітнього процесу.

Також великим позитивом є наявність зручних умов для дітей з інвалідністю: є пандуси, зручні туалети. Ставлення до особливих дітей максимально привітне: їх сприймають і беруть у колектив без будь-яких проблем. Зі школою співпрацюють сім'ї, підприємці, лідери громади.

ВИСНОВКИ

В Бродівській гімназії імені Івана Труша загалом сформований безпечний простір як виховний. Адже більшість учнів та батьків зазначає, що дітям комфортно перебувати в школі (чисто, тепло, достатньо світла), вони із задоволенням спілкуються з однокласниками. Значна частина респондентів зазначає відсутність цькування в закладі освіти.

Щодо якості послуг шкільної їдальні думки є такими: вчителі, батьки та десятикласники задоволені асортиментом шкільного меню, проте частина учнів не харчується взагалі.

Не можемо не відзначити, що опитані здобувачі освіти, вчителі, а також батьки одностайні в думці щодо відсутності в гімназії випадків вживання наркотичних речовин та алкоголю. Більшість усіх респондентів також зазначає, що курінню цигарок немає місця в навчальному закладі. Турбує те, що трапляються поодинокі випадки лихослів'я.

Учні гімназії та їх батьки у переважній більшості стверджують, що можуть звернутися за допомогою та підтримкою до педагогів. Всі опитані учасники анкетування зазначають, що здобувачі освіти ознайомлені з правилами поведінки, техніки безпеки в різних ситуаціях та володіють навиками безпечного поводження у просторах Інтернету.

Найбільш позитивні відгуки щодо безпечного виховного простору гімназії дали опитані батьки та вчителі.

В Бродівській гімназії імені Івана Труша загалом сформований простір, сповнений довіри, як виховний. Результати опитування доводять, що в закладі освіти панують доброзичливі стосунки між більшістю учнів, адже вони базуються на моральних нормах, статевій, релігійній і соціальній рівності, взаєморозумінні та співпраці вихованців та виховників.

Більшість респондентів зазначає про справедливе оцінювання результатів навчання, довірливі та партнерські стосунки між усіма учасниками освітнього процесу. Лише декілька учнів вказують, що трапляються випадки нетолерантного ставлення деяких вчителів до учнів та між однокласниками. Турбує і той факт, що є певний відсоток учнів, які не готові довіритись дорослим в школі.

В Бродівській гімназії імені Івана Труша в цілому сформований демократичний простір як виховний. Оскільки учням, педагогам та батькам гарантоване право участі в житті освітньої політики закладу. Всі органи шкільного врядування обираються шляхом демократичного голосування. Обов'язки, які покладають на дітей, відповідають їхньому віку, батьки рівноправні та безпосередні учасники організації шкільного життя. Директор гімназії щорічно звіту про роботу, досягнення та проблеми на загальних зборах, де присутні представники громадськості, учнівської спільноти, вчителі, батьки. Ініціатива дітей, батьків, педагогів завжди знаходить підтримку в дирекції. Більшість справ організовується та проводиться разом.

В Бродівській гімназії імені Івана Труша загалом сформований культуротворчий простір як виховний.

Більшість учнів охоче беруть участь в позаурочних заходах, що проводяться в закладі освіти. Батьки стверджують, що участь їхніх дітей є добровільною.

Щоправда, можемо зазначити, що до пандемії та повномасштабного вторгнення патріотичне та культурне життя гімназії було насиченішим, ніж зараз. На це, зокрема, вплинула повна відсутність годин позакласної роботи.

Всі опитані респонденти зазначають, що в гімназії регулярно використовують активні та інтерактивні методи навчання (робота в парі, в групі, дискусія, різного роду творчі завдання).

Варто виокремити питання шкільної бібліотеки. Адже більшість учнів зазначила, що відвідує її лише задля отримання підручників. І дуже мала кількість респондентів ходить у бібліотека по художню чи наукову літературу. Перевагу віддають електронним ресурсам.

В Бродівській гімназії імені Івана Труша загалом сформований патріотичний простір як виховний. Спілкування в закладі освіти відбувається виключно українською мовою. До символів України ставляться з особливою шаною, про це й засвідчили результати анкетування. Гімназисти, батьки та вчителі шанують та підтримують традиції освітнього закладу.

Всі респонденти зазначили, що в школі відсутнє знущання над тваринами, забезпечуються можливості пізнати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та природи. Гімназисти разом з вчителями та батьками організовують та проводять волонтерські акції, вшановують героїв рідного краю, подорожують.

Високу оцінку сформованості патріотичного простору як виховного дали опитані батьки, вчителі та старшокласники.

В Бродівській гімназії імені Івана Труша цілком сформований відкритий (інклюзивний) простір як виховний. В закладі забезпечено умови, для навчання дітей з інвалідністю, вільне пересування шкільними приміщеннями (є пандуси, доступ до туалетів, комфортне приміщення для навчання). Гімназисти дружньо ставляться до дітей з особливими потребами (про що зазначають практично всі респонденти), відкрито спілкуються з дітьми з інвалідністю. Педпрацівники співпрацюють із сім'ями, органами влади, громадськими організаціями. Батьки дітей з особливими освітніми потребами, громадські активісти часто відвідують школу, беруть участь у виховних справах, постійно комунікують з педпрацівниками та дирекцією закладу, спільно та оперативно вирішують проблемні питання.

Найвищу оцінку якості відкритого простору як виховного склали восьмикласники, вчителі та батьки.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Отже, враховуючи результати дослідження освітнього середовища Бродівської гімназії як виховного, з метою вдосконалення його якості педагогічна рада вирішила:

I. Адміністрації гімназії:

при плануванні роботи на наступний навчальний рік враховувати результати дослідження якості виховних просторів, побажання учасників освітнього процесу;

ініціювати та підтримувати підвищення кваліфікації педагогів у сфері виховної роботи;

сприяти розвитку учнівського самоврядування та його співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;

системно вести моніторинг за освітнім середовищем, аналізувати та проводити корекційну роботу.

II. Педагогу-організатору Ю. Б. Каплич:

організовувати та проводити ігри, тренінги, акції патріотичного та культуротворчого спрямування, інформувати про їх проведення через шкільні радіо, газету «Ватра», залучати якнайбільше учасників (в тому числі й представників громадських організацій), налагодити більш дієву співпрацю з органами учнівського самоврядування;

активізувати роботу Великої гімназійної ради, створити учнівські ініціативні групи, які братимуть участь у плануванні та проведенні шкільних заходів та розвитку культуротворчого простору вцілому.;

підтримувати реалізацію учнівської ініціативи з метою поглиблення співпраці;

активніше залучати учнів середньої ланки до планування та проведення шкільних заходів.

III. Практичному психологу О.Є.Корчак та соціальному педагогу М.О.Шинкарчук:

продовжувати психологічний супровід освітнього процесу, сприяти розвитку навичок стресостійкості в учасників освітнього процесу та надавати психологічну підтримку учням у розв'язанні їх життєвих проблем;

проводити превентивні заходи на правоосвітню та правовиховну тематику, залучати представників ювенальної поліції, соціального захисту, медицини;

співпрацювати з класними керівниками щодо розвитку емоційного інтелекту та навичок ненасильницького спілкування у дітей;

впродовж року організовувати тренінги, тематичні кола, орієнтовані на ефективну комунікацію між всіма учасниками освітнього процесу.

IV. Класним керівникам 2-7 класів:

обговорювати з дітьми та батьками ініціативи та пропозиції проведення шкільних заходів й заохочувати їх до участі. Інформувати батьків про успіхи їх дітей;

провести вибори активу класу на зборах класного колективу, батьківського комітету на перших батьківських зборах нового навчального року, дотримуючись принципів відкритості та демократії;

впродовж року забезпечувати звіти органів батьківського та учнівського самоврядування на учнівських та батьківських зборах;

урізноманітнити форми проведення класних батьківських зборів та батьківських зустрічей.

V. Вчителям загальноосвітніх предметів:

систематично обговорювати з учнями критерії оцінювання навчальних досягнень з предметів;

забезпечувати об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;

унеможливити списування під час виконання завдань;

дбати про психологічний комфорт та толерантне ставлення одне до одного всіх учасників освітнього процесу.

VI. Шеф-кухарю М. М. Доленюк дотримуватись вимог щодо приготування, зберігання та подачі страв учасникам освітнього процесу. Дбати про смакові якості, температуру приготованих страв шкільного меню.

VII. Бібліотекарці Л.Є.Левицькій активізувати інформаційно-просвітницьку роботу: організовувати виставки книжково-газетних матеріалів до пам'ятних історичних дат, популяризувати художню літературу серед учнів, організовувати буккросинг (обмін книжками).

VIII. Соціально-психологічній службі гімназії (соціальному педагогу Шинкарчук М. О. та практичному психологу Корчак О. Є.), класним керівникам систематично проводити роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству шляхом діагностування, індивідуальної роботи з учасниками освітнього процесу.